

ze behoren te doen, stelde hij. Er is een nieuwe visie nodig; centraal daarbij staat de versterking van de educatieve functie. 'Het is tijd het museum zelf voor een groot deel een educatieve en massagerichte functie te geven.'² De zich emanciperende massa moet worden bediend door een nieuw type museum waarin andere inhouden centraal staan.

Van der Staay pleitte voor een museum van de uitvindingen, van de ambachten, van de volken, van de laatste dingen, van de mens, de natuur en het wonen, van het lichaam en het eten. Dat alles aan te bieden in een recreatieve omgeving waarin een lange verblijfsduur, zelfs een paar dagen, mogelijk is. Het park tussen Boymans en de Euromast –feitelijk nu het Museumpark en Het Park, dit laatste inmiddels uitgerust met de status van rijksmonument– biedt de mogelijkheden daartoe. Naast paviljoens zouden daar onder meer restaurants, crêches, kinderspeelplaatsen, recreatieve voorzieningen en rust- en eventuele overnachtingsplaatsen moeten komen.

Anderhalf jaar later, in een lezing voor de *Association International des Critiques d'Art Nederland* van 29 april 1976, kwam Van der Staay veel uitgebreider dan in zijn memorandum terug op het voorstel. In een tekst die hij zelf 'reformistisch' noemde en waarin het accent ligt op een op experimenten gebaseerde geleidelijke overgang naar het nieuwe type museum, beschrijft hij de algemene culturele tendensen in de samenleving die een verandering van de museale aanpak nodig maken. Dat zijn er drie: de ontwikkeling van de massacultuur, van de technologische

beschaving en van een kunst zonder status. Experimenten met nieuwe museale vormen zijn daarbij nodig: 'Uit een accumulatie van ervaringen kan een geleidelijke verschuiving van accenten voortvloeien.'³ In de lezing ging hij ook in op zijn persoonlijke ervaringen met het Rotterdamse Lijnbaancentrum, een tentoonstellingsruimte van de Rotterdamse Kunststichting waarin beeldcultuur breed en met vernieuwende tentoonstellingsmethoden werd benaderd.⁴ Daarnaast verwees Van der Staay naar buitenlandse musea, zoals het *Deutsches Museum* in München, als positief voorbeeld.

Uiteindelijk stelde Van der Staay in zijn lezing een inrichting van het museale landschap op vier niveaus voor: een volkspark voor de cultuur, bestaande uit basispaviljoens voor de permanente belangstellingsgebieden van de mens, zoals lichaam, sport, ziekte, uitvindingen, ambacht, technologie, wonen, natuur, menselijke expressie, film, muziek, pop, helden, liefde, leven, dood enz. Het tweede niveau bestaat uit de gespecialiseerde musea zoals we die nu kennen. Ten derde zijn er locaties waar een bepaalde identiteit, samenhang of sfeer wordt geconserveerd zoals een monument, kasteel, buitenplaats, landschapstype of natuurgebied. En ten slotte als vierde niveau plaatsen zoals oudheidkamers en buurtmusea, waar meer onbetekende voorwerpen van vooral affectieve waarde worden bewaard.

De positie van de Rotterdamse Kunststichting

Waarom nam nu juist de directeur van de Rotterdamse Kunststichting dit initiatief? De